

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1620 usque ad annum 1623

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1777

VD18 90118855

§. 20. Historia de Dordracensis conciliabuli Canonibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67344](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67344)

Sæc. XVII.
A. C. 1620.

§. XX.

*Historia de Dordracensis Concilia-
buli canonibus.*

Arminianos minime auditos a Goma-
ristis violenter in Dordraceno Con-
ciliabulo fuisse ejectos, pœnisque mul-
ctatos, jam supra memoravimus: re-
stat, ut Canonum seu articulorum, de
quibus controversia erat, fata ac suc-
cessum referamus. Postquam igitur Go-
maristæ controversias hæcæ pro suo
arbitrio deciderant, Catholicorum si-
miliæ etiam Canones conficere aggre-
diebantur, non alia stabilitos auctori-
tate, nisi consueta violentia, & pœna-
rum comminatione, qua statutum, ut
quicumque eis subscribere nollet, ab
officio suo removeretur. Hæc tamen
agendi ratio non modo Arminianis, sed
ipsis etiam Angliæ Theologis displicuit
prout Gualterus Balcanquellus celebris
inter suos Theologus in sua ad Dudleium
Angliæ Legatum epistola testatur:
*Quantum scribit ipse, laboris in ultimis
Sessionibus exantlaverimus, nemini nisi ex-
perto constare potest: quamque mirum in
modum se gesserint, in primis Præses, vel
cæcus satis viderit. Multum sane spem
omnium de se fefellit. Quod ad censuram
personalem, quæ res est magni momenti,
nihil*

*Jæger. Hist.
Ecc. 1. 10.
cap. 13.
Hallej. Hist.
Concil. Dor-
dra. p. 106.*

Sæc. XVII. nihil nobis de ea innotuerat, nisi eo ipso
A. C. 1620. momento, quo prælegebatur; ac quoniam
 deputati, qui Hagam cogitabant, diutius
 retineri non debebant, tota Synodus illi as-
 sentiri necesse habuit. Medio tempore in-
 tra Sessionem antemeridianam, & prome-
 ridianam valde apud exteros adlaborabant,
 quo isti censuræ suffragarentur: Sed nos
 quidem huic negotio non immiscuimus. Quod
 solum possum dicere, hoc est: Nihil mihi
 durum videtur, quemque, qui singulis Ca-
 nonibus non vult subscribere, munere suo
 moveri. Nunquam vetus Ecclesia, nun-
 quam ulla Reformata adeo multos articu-
 los servandos proposuit, sub pœna excom-
 municationis. Nonne itaque crudele fuis-
 set, si omnia pro Canonibus habita fuis-
 sent, quæ illi volebant? Exempli gratia,
 illud de absoluta necessitate æqualitatis na-
 turæ ad nostram redemptionem confi-
 ciendam &c.

Ceterum Halesius §. 32. ex Actis
 Authenticis Ecclesiarum Reformata-
 rum comprobatum reddidit, quod „hu-
 jus Conciliabuli Canones sensu ambi-
 guo concepti, & quidem studiose ita
 fuerint constituti, ut quænam eorum
 sit doctrina, nondum exploratum &
 certum sit, proin eorum sectæ, quam-
 vis injuriosa in Deum dogmata foveat,
 aliæ sectæ accedere possent: ut enim
 tot inter se discrepantes Ministellos
 coll-

conjungerent speciosi hi Patres, fidei Sæc. XVII.
 doctrinam verbis generalioribus & va- A. C. 1620.
 gis interpretari cogebantur, quæ fa-
 ctio quælibet ad suam interpretari sen-
 tentiam & hodie possit, & olim potue-
 rit „quocirca idem Author testatur in-
 ter ipsos Reformatos non deesse viros
 sapientia & æquitate inclytos, qui nul-
 lam huic Conciliabulo inesse auctori-
 tatem non diffiteantur, & propterea in
 votis habeant, ut illud abrogetur. Cum
 vero Synodus Dordracena universam
 (ut agebat) Calvinianam Ecclesiam re-
 præsentans Arminianos ad acceptan-
 dos ejusdem Canones & fidei decreta
 compulerit, inde manifestum fit, quod,
 si in Ecclesia circa fidei res dubium
 oritur, ad Ecclesiam pertineat, parti-
 bus jus dicere, & de illis ultimum fer-
 re judicium: igitur aut Protestantes se
 separare non debuissent, aut post sepa-
 rationem fateri coguntur, quod nulla
 in terris sit potestas, cui suprema au-
 thoritate de fidei doctrina judicandi, &
 Religionis controversias decidendi po-
 testas competat: quo ergo jure Syno-
 dus hæc Arminianos ad acceptandos
 ejusdem Canones & decisiones cogere
 valuit? Quanta autem confusio, dis-
 sensio, & altercatio in condendis hisce
 canonibus intercesserit, idem Balcan-
 quellus his verbis testatur: *Diligenter*
admo-

Sæc. XVII. *admodum expoliendis Canonibus, quos no-*
 A. C. 1620. *bis Deputati mittunt, incumbimus. Labo-*
 ramus jam de secundo articulo. *Maxima*

In epist. Re- Synodi pars suffragiorum numero nos eo
monst. ep. adigere conatur, ut universales propositio-
ad Nanton. nes, quæ in S. Scriptura & Reformata-
Angl. rum Ecclesiarum Confessionibus de morte

Christi occurrunt, ad solos electos restrin-
 gamus. Nos contra tuemur, istas nec ex-
 plicandas nec restringendas esse: multum-
 que gaudemus, mandata, quæ Dominus
 Legatus nomine Regis nobis dedit, tam ex-
 acte cum sententia nostra de secundo articulo,
 quam subscriptam Synodo dedimus, con-
 venire. Censemus enim, ita demum soli-
 dum sufficiensque fundamentum substerni
 prædicationi Evangelii omnibus hominibus
 annuntiandi. Dein evitamus maximam
 partem scandali aliter necessario Luthera-
 nis Ecclesiis dandi. Tertio retinemus eas-
 dem phrasas, & formulas, quibus Patres
 usi sunt, qui cum Pelagianis de eodem dog-
 mate disputarunt. Siquidem hic consenti-
 mus, de ceteris satis moderate actum iri
 spero. Si tamen moderatio exterorum
 Theologorum non obstaret, sane Canones
 conderentur, quorum Similes conspiceri
 non esset datum. Neque enim ullum fer-
 me Provinciale Ministerium reperies, qui
 ob rigidum aliquod effatum a Remonstran-
 tibus reprehensus, illud huic illive Canoni
 immiscere non conetur, ut hac ratione sen-
 tentiam

tentiam suam tueri possit. Quamprimum Sæc. XVII. A. C. 1620.
 de Canonibus statutum fuerit, eos tibi mittam &c.

Hæc ille, quamvis haud majorem concordiam hic Anglus inter suos invenire potuisset, præcipue cum hi statuunt, quamlibet Ecclesiam particularem Georg. Horætiæ Hist. Eccl. p. 398. paucarum Personarum, habere plenam & independentem ab Classibus, Synodisque potestatem & jurisdictionem: neque Presbyteria, sed totam Ecclesiam, omnia ejus & singula membra, viros pariter & FOEMINAS potestatem clavium, jusque vocandi ministros habere.

Ex his prono alveo fluit, haud mirum esse, quod ad hanc usque diem Vassor. t. 3. Hist. de Louis XIII. pag. 327. Att. Synod. Nat. des Eccl. Ref. t. 2. p. 183. & 184. hujus Conciliabuli auctoritas apud Anglos Calvinistas dubiæ admodum fidei sit, & in Galliis non pauci ex Hugonotis Prædicantibus publice illud recipi haud permittant: magis autem mirum videtur, quod nihilominus hujus Conciliabuli fabricatores doctrinam a se ibidem stabilitam Arminianis obtrudere, eosque corruptæ Religionis, scissæ unitatis, seu schismatis in Ecclesia, necnon gravissimorum scandalorum, atque intolerandæ pervicaciæ reos, eoquod spuriiis hisce canonibus subscribere detrectarint, pronuntiare ausi fuerint, cum tamen nequidem tertia suffragiorum pars in ferenda hæc

Hist. Eccles. Tom. LVII.

F fen-

Sæc. XVII.
A. C. 1620.
sententia, & condendis hisce canoni-
bus fuerit interrogata, ac ipsamet hæc
sententia nec scripto comprehensa, nec
a Concilio approbata, sed unius homi-
nis Joannis Bogermani hujus conven-
tus Præsidis, sibi que adhærentium o-
pus exstiterit, unde de hoc præclaro
Præside, ejusque sententia quidam
Anglus Theologus hæc effatus est, si
*Arminiani scriptis suis evulgarent senten-
tiam, quam Præses pronuntiavit, eam
non fuisse Synodi, non mentirentur.*
Non defuere etiam Remonstrantes,
qui egregio scripto suam famam
contra sanguinarios Gomaristas hoc
anno defenderunt, & Synodi ini-
quam agendi rationem exposuere,
maxime indignantes, quod eorum sen-
tentiam hæreseos arguerint, & in Sy-
nodo Aletana suos, ut Arminianorum
doctrinam rejicerent, & damnarent,
juramento obstrinxerint.

*Epist. ad
Dudl. Angl.
Legat.*

§. XXI.

Martyrium B. Nicolai Ruscæ.

*Richard. a
Ruscæ.
in Mart.
B. Nicolai
cap. 8. &
seqq.*

Jam supra meminimus, quam inhu-
mane sanguinolenta Calvinii hære-
sis, mulier illa ebria de sanguine Sancto-
rum, & de sanguine Martyrum Jesu
Catholicos divexarit, atque inter eos præ-